

Kuriteoennetuse Nõukogu 2004. aasta tegevuse aruanne

2004. aastal pööras Kuriteoennetuse Nõukogu erilist tähelepanu kriminaalpoliitika arendamisele ühtsematel alustel ja seeläbi ka kuriteoennetuslase tegevuse arendamisele.

Seoses Valitsuse vahetusega, mis toimus 2003. aastal, tuli Nõukogu liikmeskonnas muudatusi teha veel 2004.a. esimesel poolel ning uus nõukogu kodukord ja liikmeskond kinnitati Nõukogu esimesel istungil märtsis 2004.a. Nõukogu käis koos 2004.a. 3 korda.

2004. aasta kuriteoennetuse tegevuste planeerimisel on võetud aluseks erinevate ministeeriumide tööplaanid ning „Kriminaalpoliitika arengusuund aastani 2010“, mille täitmise aastaaruanne oli arutlusel Riigikogus 08. detsembril 2004.a.

2004. aasta Kuriteoennetuse Nõukogus käsitletud olulisematest temadest saab välja tuua järgneva:

1. Noorte õiguserikkumiste ja kuritegude vähendamine, rõhuasetusega koolivägivalla ennetamise teemal;
2. Koostöövõimalused kohalike omavalitsustega kuritegevuse ennetamisel;
3. Alkoholi- ja narkomaaniaennetustöö hetkeolukord, 2004.a. valminud ohvriuuringu tutvumine ja vanglast vabanenud isikute rehabilitatsioonivõimalused;
4. „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ elluviimine ja 2004. aasta aruandlus.

Väljavõtted Kuriteoennetuse Nõukogu 2004. aasta istungite protokollidest ja otsustest:

Kuriteoennetuse Nõukogu istungid toimusid 2004. aastal:

05. märtsil, 28. mail ja 10. detsembril.

Esimene ja teine istung toimusid Tallinnas, kolmas väljasõiduna Rakvere Linnusesse.

05. märtsi istungit juhatas justiitsminister ja Nõukogu esimees Ken- Marti Vaher. Istungi tööst võttis osa 16 nõukogu liiget, külalisi oli 13.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1) 2003.a. Kuriteoennetuse Nõukogu ja 2003.a. riikliku kriminaalpreventsiooni tegevuskava aruannete heakskiitmine

justiitsminister Ken- Marti Vaher

2) Koolivägivalla ennetamise käsiraamatu ja tegevuskava, mõõdikute tutvustamine

Haridus- ja Teadusministeeriumi noorte osakonna peaspetsialist Aare Vilu

3) Ülevaade kuriteoennetuse alase koolituse käivitamisest Sisekaitseakadeemias

Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna nõunik Anu Leps

Sisekaitseakadeemia täiendõppekeskuse juhataja Siim Sarapuu

4) Õppefilmi „Tegi pätti II“ vaatamine ja õppefilmide projekti „Tegi pätti 1-2-3“ tutvustus ja ülevaade noorte kuriteoennetuse projektidest "M-matkad" ning "Keelutsoon"

MTÜ Caritas Jaano Räsä

05.03.2004.a. toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1) Kinnitati Kuriteoennetuse Nõukogu kodukord.

2) Järgmine Kuriteoennetuse Nõukogu istung toimub mai lõpus - juuni alguses. Täpne kuupäev täpsustub hiljem. Istung toimub Justiitsministeeriumis algusega kell 11.00. Päevakorras on kindlasti nõukogu liikmeks olevate ministrite „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ täitmise kuue kuu tegevuskavade [aruanne](#) ja Sotsiaalministeeriumi ülevaade riiklikust narkoennetusprogrammist.

3) Arvestatakse hr. Üpruse märkustega aruannete täiendamisel ja Nõukogu poolt on 2003.a. Kuriteoennetuse Nõukogu ja 2003.a. riikliku kriminaalpreventsiooni tegevuskava aruanded kinnitatud.

4) Järgmisel istungil tutvustab haridus- ja teadusminister mõõdikuid, mille alusel hakatakse hindama koolivägivalla ennetamise tulemuslikkust. Samuti töötab Haridus- ja Teadusministeerium järgmiseks istungiks välja koolikeskkonnaga rahulolu uuringute läbiviimise kontseptsiooni ning tutvustab seda nõukogu liikmetele.

5) Nõukogu kiitis Sisekaitseakadeemias algava kuriteoennetuse täiendkoolitusprogrammi heaks ja tunnustas tegijaid võetud kohustuste osas.

6) Nõukogu soovib valitsusel leida rahalised vahendid filmi kolmanda osa väljaandmiseks ja levitamiseks.

Lühiülevaade otsuste täitmisest:

05.03.2005.a. märtsi istungi otsused on realiseerunud. Nõukogu kodukord on kinnitatud ja edasise tegevuse elluviimisel on seda aluseks võetud. Järgmisel nõukogu istungil arutati „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ 6 kuu aruandlust ning samuti Sotsiaalministeeriumi teemasid narkoennetuse valdkonnas.

Nõukogu ja 2004.a. riikliku kriminaalpreventsiooni tegevuskava aruanded täiendati lähtudes hr. Üpruse märkustest ning mõlemad aruanded ja Nõukogu koosseisu muutmine kinnitati 01.04.2004.a. Vabariigi Valitsuse istungil.

Haridus- ja Teadusministeeriumi tegi ettekande koolivägivalla ennetamisest järgmisel nõukogu istungul, mida Nõukogu täpsustas mitmete enda ootustega ning antud teema lisati ka järgmise istungi päevakorda.

Sisekaitseakadeemias toimusid koolitused kokku 2 korda - mais ja septembris. Osalejate vähesuse tõttu jäeti novembrisse plaanitud koolitus ära. Järelduseks võib välja tuua, et 2005.a. samadel alustel koolitust teha ei ole mõttekas. Kui koolitust antud kujul üldse jätkata, siis üheks variandiks oleks koolitustegevus siduda politseinike preventioonikoolitustega.

"Tegi pätti II" filmi vaatamise järgselt leiti, et see film on noortele näitamiseks vajalik ning tuleb leida edasisiseks rahastus. 2004.a. lõpus otsustas Haridus- ja Teadusministeerium eraldada „Tegi pätti III“ filmi tegemiseks 140 000.- krooni. Hasartmängumaksu Nõukogult saadi täiendav raha 171 000.- krooni filmi tirazheerimiseks ja loenguteks. Teise ja esimese osa näitamised koolides kulgevad edukalt ja nende vastu tunnevad koolid elavat huvi.

28. mai istungit juhatas justiitsminister ja Nõukogu esimees Ken-Marti Vaher. Istungi tööst võttis osa 20 nõukogu liiget, külalisi oli 16.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1) „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ täitmise kuue kuu tegevuste [aruanne](#)

Siseminister Margus Leivo ja Politseipeadirektor Robert Antropov

Sotsiaalminister Marko Pomerants

Haridus- ja Teadusministeeriumi hariduspoliitika nõunik Epp Rebane

Justiitsminister Ken- Marti Vaher ja Riigi peaprokurör Jüri Pihl

Kultuuriministeeriumi asekanstler Anton Pärn

2) Koolivägivalla ennetamise tegevuskava mõõtindikaatorite ja koolikeskkonnaga rahulolu uuringute kontseptsiooni tutvustamine

Haridus- ja Teadusministeeriumi hariduspoliitika nõunik Epp Rebane

3) Ülevaade Sotsiaalministeeriumi programmide „Alkoholismi ja narkomaania ennetamise programm aastateks 1997-2007“ ja „Narkomaania ennetamise riiklik strateegia aastani 2012 “ elluviimisest ja rahastamisest

Sotsiaalministeeriumi rahvatervise osakonna juhataja Anneli Taal

4) Ettepanekud kohalikele omavalitsustele avaliku korra paremaks tagamiseks

Justiitsminister Ken- Marti Vaher

Eesti Korterühistute Liidu juhatuse esimees Marit Otsing

28.05.2004.a. toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1) Järgmine Kuriteoennetuse Nõukogu istung toimub septembri teisel poolel või oktoobri alguses. Täpne kuupäev täpsustub hiljem.

2) Kiita heaks ministeeriumite „Kriminaalpoliitika arengusuundade aastani 2010“ kuue kuu tegevuste aruanded ning

a) kultuuriministeeriumil esitada Nõukogule täiendav informatsioon loodud mängu- ja spordiväljakute maakondliku statistika kohta;

b) soovitada haridus- ja teadusministeeriumil tõsiselt kaaluda vajadust luua ministeeriumisse ametikoht, mille põhivastutuseks on kuriteoennetus ja sellega seonduvad küsimused haridussüsteemis.

3) Haridus- ja teadusministeeriumil anda justiitsministeeriumile teada, millal ollakse valmis Nõukogule tutvustama koolivägivalla ennetamise tegevuskava mõõtindikaatoreid ja koolikeskkonnaga rahulolu uuringute kontseptsiooni.

4) Juhtida sotsiaalministeeriumi tähelepanu sellele, et narkoennetuse finantseerimine on viimastel aastatel olnud ebapiisav ning sotsiaalministeeriumi osalus Euroopa Liidu narkovastases töös partnereid mitterahuldav.

5) Edastada justiitsministeeriumi poolt ettevalmistatud märgukiri avaliku korra parema tagamise kohta Nõukogu nimel kõigile omavalitsustele.

Lühiülevaade otsuste täitmisest:

Nõukogu istung otsustati läbi viia sügisperioodil ühe korra ja seetõttu lükkus istungiaja suhtes tehtud otsuse täitmine edasi. 2004.a. viimane istung toimus 10.12.2004.a.

„Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010“ aruandluse juures lahtiseks jäänud küsimused on täpsustatud. Kultuurministeerium edastas peale istungi toimumist mängu- ja spordiväljakute maakondliku statistika protokollid juurde lisamiseks ning Haridus- ja Teadusministeerium teavitas, et neil töötab alates 01. märtsist 2004.a. noorte osakonnas ekspert, kelle töövaldkondadeks on narkomaania ja HIV/AIDSi ennetustöö ning ka noorte õigusrikkumiste ennetustöö enda ministeeriumi pädevuses.

Samas Haridus- ja Teadusministeerium ei ole veel andnud märguannet, et ollakse valmis Nõukogus koolivägivalla ennetamise teematikat arutama.

Sotsiaalministeeriumi ja koostööpartnerite rahulolematus narkovastases töös sai istungil läbi räägitud ja pikemalt juba käsitleti Sotsiaalministeeriumi tegevust eelkõige narko- kui ka alkoholiennetustöö valdkonnas. Arutelu käigus kerkis Nõukogu liikmetel mitmeid praktilisi küsimusi, mille täpsustamisega Sotsiaalministeerium tegeleb.

Kohalikele omavalitsustele edastati peale istungit märgukiri avaliku korra parema tagamise kohta ja sellele andsid tagasisidet mõned omavalitsused enda tegevusest – Viljandi linn, Saue linn ja Noarootsi vald. Teematikat kajastati ka elavalt ajakirjanduses, mis näitas antud teemaatika tõstatamise ja kindlasti ka senisest süsteemsema tegelemise vajadust.

10. detsembri istungit juhatas justiitsminister ja Nõukogu esimees Ken- Marti Vaher. Istungi tööst võttis osa 14 nõukogu liiget, külalisi oli 12.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1) Ohvriuringu tulemuste esitamine (trendide ülevaade ja analüüs)

Tartu Ülikooli Õigusinstituudi kriminoloogia dotsent Jüri Saar

2) Kuritegusid toime pannud isikute sotsialiseerimise küsimused

Riigikogu liige Avo Üprus

3) Ülevaade Rakvere linna kuriteoennetuslikust tegevusest

Rakvere linnaeape Andres Jaadla

10.12.2004.a. toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1) Järgmine Kuriteoennetuse Nõukogu istung toimub järgmise aasta esimeses kvartalis ja Tallinnas Justiitsministeeriumis.

2) Nõukogu on teadvustanud rehabilitatsiooniteenuse vajaduse vanglast vabanenud isikute osas ja proovitakse parandada rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavust. Samuti püütakse läbi analüüsida vanglast vabanenud isikute rehabilitatsiooni kuluefektiivsus ja võimalused ning selle põhjal suunata tähelepanu olulisemate probleemide lahendamisele.

Lühiülevaade otsuste täitmisest:

Järgmine istungi toimub esimeses kvartalis ja rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavuse küsimuste konkreetsema planeerimise juurde tullakse tagasi 2006.a. eelarve planeerimisel.

Kokkuvõtlikult saab välja tuua, et käsitletud teemade pinnalt tehtud otsused on olnud realistlikud ning suures osas on need ka aasta jooksul ellu viidud või vähemalt on elluviimist algatatud.

Nõukogu on aasta jooksul mitmeti rõhutanud koostöövajadust Justiitsministeeriumisse 2003.a. detsembris loodud kriminaalpoliitika osakonnaga, kuna kuriteoennetus on osa kriminaalpoliitikast ning kuriteoennetuse valdkonna arendamine peab sobituma kogu kriminaalpoliitika kujundamise raamistikku.

Kuriteoennetuse Nõukogu tegevuse kokkuvõtte koostas: Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna nõunik Anu Leps, 6 208 224, anu.leps@just.ee.

2004.a. Kuriteoennetuse Nõukogu tegevuse kokkuvõtte kinnitati Kuriteoennetuse Nõukogu poolt elektrooniliselt ajavahemikul 28.03-25.04.2005.a.